

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

İnternet artık yalnızca eğlence veya iletişim aracı değildir.

Eğitimin, ticaretin, bankacılığın, kamu hizmetlerinin, sağlık randevularının ve çalışma hayatının temel altyapılarından biridir.

Bu nedenle kaliteli internet erişimi artık çağdaş hayatın temel ihtiyaçlarından biri hâline gelmiştir.

Ancak Türkiye'de Vatandaşların önemli bir bölümü yüksek ücret ödemesine rağmen düşük hız, kesinti, yetersiz fiber altyapı ve mobil kapsama sorunlarıyla karşılaşmaktadır.

Bir Vatandaş "100 megabit" diye abonelik satın alıyor ancak bunun çok altında hız alıyorsa;

Köyde yaşayan öğrenci çevrim içi derse bağlanamıyorsa;

Esnaf POS cihazını çalıştıramıyorsa;

Vatandaş telefon görüşmesi yapmak için evinin balkonunda sinyal arıyorsa;

Burada yalnızca teknolojik değil, kamu hizmeti niteliğinde bir altyapı sorunu bulunmaktadır.

Dijitalleşmeden söz etmek kolaydır.

Asıl mesele, dijital altyapıyı Ülkenin her yerine aynı kaliteyle götürebilmektir.

Fiber altyapının yalnızca büyükşehirlerin ve yüksek gelirli mahallelerin ayrıcalığı hâline gelmesi kabul edilemez.

Kırsalda yaşayan Vatandaşın da şehir merkezindeki Vatandaş kadar kaliteli iletişim hizmetine erişme hakkı vardır.

Telekomünikasyon şirketleri her yıl milyarlarca lira gelir elde ederken Vatandaşların "altyapı yok", "port yok", "baz istasyonu yetersiz" cevaplarıyla yıllarca bekletilmesi sorgulanmalıdır.

Şirketlerin gelirleri artarken hizmet kalitesi aynı ölçüde artmıyorsa düzenleyici kamu otoritesi bu ilişkinin hesabını sormak zorundadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'deki toplam sabit genişbant internet abone sayısı kaçtır?
- 2) Fiber internet abone sayısı kaçtır?
- 3) Fiber internet abonesinin toplam sabit internet aboneleri içerisindeki oranı nedir?
- 4) Türkiye'nin toplam fiber optik kablo uzunluğu kaç kilometredir?
- 5) Fiber altyapının illere göre dağılımı nedir?
- 6) Kişi başına fiber altyapının en düşük olduğu ilk yirmi il hangileridir?
- 7) Fiber altyapısı hiç bulunmayan ilçe veya yerleşim yeri var mıdır?
- 8) Fiber internet erişimi bulunmayan köy sayısı kaçtır?
- 9) Sabit internet altyapısı bulunmayan yerleşim yeri sayısı kaçtır?
- 10) Türkiye genelinde hâlen bakır kablo üzerinden internet hizmeti alan abone sayısı kaçtır?
- 11) Bakır altyapının tamamen fiber altyapıya dönüştürülmesi için belirlenmiş hedef tarih nedir?
- 12) 2030 yılına kadar ulaşılması hedeflenen toplam fiber uzunluğu kaç kilometredir?
- 13) Bu hedefin yıllık yatırım takvimi nedir?
- 14) İnternet altyapısı yatırımlarının nüfusun düşük olduğu bölgelerde ekonomik görülmediği gerekçesiyle geciktirilmesi kabul edilmekte midir?
- 15) Ticari olarak kârlı görülmeyen kırsal alanlarda fiber yatırımını kamu tarafından destekleyen mekanizma bulunmakta mıdır?
- 16) Evrensel Hizmet Fonu kapsamında telekomünikasyon altyapısına 2023-2026 döneminde ne kadar kaynak aktarılmıştır?
- 17) Bu kaynakla hangi yerleşim yerlerine altyapı götürülmüştür?
- 18) Evrensel Hizmet Fonu gelir ve harcamalarının tamamı kamuoyuna açık biçimde yayımlanacak mıdır?
- 19) Sabit internet abonelerinin satın aldığı paket hızları ile fiilen aldığı ortalama hız arasındaki fark ölçülmekte midir?
- 20) "100 Mbps'ye kadar" gibi ifadelerle satılan paketlerde Vatandaşın fiilen çok daha düşük hız almasının önüne geçilecek midir?
- 21) İşletmecilerin reklamda sunduğu hızın belirli bir asgari oranını sürekli sağlama zorunluluğu getirilecek midir?
- 22) Taahhüt edilen hız sağlanmadığında Vatandaşın cezasız sözleşme fesih hakkı bulunmakta mıdır?
- 23) Bu hakkın kullanımının kolaylaştırılması planlanmakta mıdır?
- 24) İnternet kesintileri nedeniyle BTK'ya 2025 ve 2026 yıllarında kaç tüketici şikâyeti yapılmıştır?
- 25) En fazla şikâyet alan işletmeciler hangileridir?
- 26) Şikâyetlerin hizmet sağlayıcılara göre oranları kamuoyuna düzenli açıklanacak mıdır?
- 27) Kesinti süresinin belirli bir eşiği aşması hâlinde tüketiciye otomatik fatura indirimi yapılması zorunlu hâle getirilecek midir?
- 28) Bir gün boyunca internet hizmeti alamayan Vatandaşın tam aylık ücret ödemesi adil bulunmakta mıdır?
- 29) Türkiye genelinde mobil telefon kapsamının bulunmadığı yerleşim yeri sayısı kaçtır?
- 30) Mobil internetin yetersiz olduğu köy sayısı kaçtır?
- 31) Karayollarının ne kadarlık bölümünde kesintisiz mobil kapsama sağlanmaktadır?
- 32) Demiryolu hatlarının tamamında kesintisiz mobil internet hizmeti mevcut mudur?
- 33) Hızlı tren güzergâhlarında yaşanan mobil bağlantı sorunlarının giderilmesine yönelik takvim nedir?
- 34) Mobil kapsamanın yetersiz olduğu bölgelerde yeni baz istasyonu yatırımları hangi kriterlere göre belirlenmektedir?
- 35) Baz istasyonu talebinde bulunup yatırım programına alınmayan yerleşim yeri sayısı kaçtır?
- 36) Afet durumlarında mobil haberleşmenin kesintiye uğramaması için kaç mobil baz istasyonu hazır tutulmaktadır?

- 37) Büyük bir depremde mevcut mobil şebekenin aynı anda oluşacak yoğunluğu kaldırıp kaldıramayacağı test edilmiş midir?
- 38) Kritik iletişim altyapılarının enerji kesintisi hâlinde ne kadar süre çalışabileceği denetlenmekte midir?
- 39) Baz istasyonlarının yedek enerji kapasitesinin artırılması zorunlu hâle getirilecek midir?
- 40) Türkiye'nin ortalama sabit internet hızında dünya sıralamasındaki yerini yükseltmeye yönelik somut hedefi nedir?
- 41) Ortalama internet hızının yanı sıra gecikme, kesinti ve hizmet sürekliliği göstergeleri de kamuoyuna açıklanacak mıdır?
- 42) İnternet tarifelerinin son beş yıldaki artış oranı nedir?
- 43) Ortalama sabit internet faturasının asgari ücrete oranı nasıl değişmiştir?
- 44) Düşük gelirli ailelere özel indirimli internet tarifi oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 45) Sosyal yardım alan ailelerin çocuklarına ücretsiz veya düşük ücretli genişbant internet sağlanacak mıdır?
- 46) Öğrencilerin eğitim amaçlı internet erişiminin temel hizmet kapsamında değerlendirilmesi planlanmakta mıdır?
- 47) İnternet paketlerinde tüketicinin anlamakta zorlandığı ek ücret ve taahhüt şartlarının sadeleştirilmesi için düzenleme yapılacak mıdır?
- 48) Abonelik iptalini zorlaştıran uygulamalar nedeniyle işletmecilere kaç yaptırım uygulanmıştır?
- 49) Vatandaşın internet sağlayıcısını değiştirirken günlerce internetsiz kalmasının önüne geçilecek midir?
- 50) Altyapı paylaşımının yetersiz olması nedeniyle aynı sokakta birden fazla şirketin tekrar tekrar kazı yapmasının önüne geçmek için ortak altyapı sistemi kurulacak mıdır?
- 51) Fiber altyapı yatırımlarında belediyeler ile işletmeciler arasındaki izin ve kazı sorunlarının çözülmesi amacıyla tek izin sistemi oluşturulacak mıdır?
- 52) Telekomünikasyon şirketlerinin yıllık gelirlerinin ne kadarını altyapı yatırımlarına ayırdığı şirket bazında açıklanacak mıdır?
- 53) Hizmet kalitesi yükümlülüklerine uymayan işletmecilere verilen para cezalarının şirket ciroları karşısında caydırıcı olduğu düşünülmekte midir?
- 54) Cezaların şirket cirosu üzerinden belirlenmesi ve tekrar eden ihlallerde artırılması planlanmakta mıdır?
- 55) Vatandaşların kendi mahallelerinin gerçek internet hızlarını ve kesinti oranlarını görebileceği bağımsız bir BTK haritası oluşturulacak mıdır?
- 56) Satış yapılırken Vatandaşın adresinde ölçülmüş gerçek ortalama hızın gösterilmesi zorunlu hâle getirilecek midir?
- 57) Türkiye'nin her hanesine belirli bir asgari hızda genişbant erişimi sağlamayı temel kamu hizmeti yükümlülüğü hâline getirecek düzenleme yapılacak mıdır?
- 58) Bakanlığınız 2030 yılı için hane başına garanti etmeyi hedeflediği asgari internet hızını kaç Mbps olarak belirlemiştir?
- 59) Şehir merkezinde yaşayan Vatandaşla kırsalda yaşayan Vatandaş arasında oluşan dijital altyapı farkının tamamen kapatılması için somut tarih nedir?
- 60) Vatandaş yüksek fatura öderken düşük hız, sürekli kesinti ve yetersiz altyapıyla karşılaşıyorsa telekomünikasyon sektöründeki büyümeyi tek başına başarı olarak sunmayı doğru buluyor musunuz?